

LAGRÅDET

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2013-03-12

Närvarande: F.d. justitieråden Susanne Billum och Dag Victor samt justitierådet Annika Brickman.

Karriärvägar för lärare i skolväsendet m.m.

Enligt en lagrådsremiss den 28 februari 2013 (Utbildningsdepartementet) har regeringen beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till lag om ändring i skollagen (2010:800).

Förslaget har inför Lagrådet föredragits av ämnesrådet Lars Werner.

Förslaget föranleder följande yttrande av Lagrådet:

Förslaget till lag om ändring i skollagen

2 kap. 16 §

Enligt paragrafens nuvarande lydelse ska Statens skolverk meddela legitimation till en lärare eller förskollärare som uppfyller vissa krav, bl.a. att med tillfredsställande resultat ha genomfört en introduktions-

period om minst ett läsår eller motsvarande inom undervisning som i huvudsak svarar mot avlagd examen.

Det remitterade förslaget innebär att introduktionsperioden halveras för den som dels har en examen på forskarnivå eller motsvarande utländsk examen, dels har undervisat som lärare vid ett universitet eller en högskola, inom skolväsendet eller inom motsvarande utbildning i Sverige eller utomlands. Av det sist nämnda villkoret ska enligt författningskommentaren framgå att det krävs viss erfarenhet av undervisning för att någon ska ha rätt till legitimation redan efter en introduktionsperiod på en termin.

Lagrådet konstaterar att den föreslagna bestämmelsen enligt sin ordalydelse i princip inte ställer några som helst krav på den undervisning som den sökande har bedrivit. Enligt den föreslagna lagtexten skulle sålunda någon timmes undervisning vid exempelvis en folkhögskola vara tillräcklig för att introduktionsperioden ska halveras.

Om avsikten, som författningskommentaren tyder på, är att det ska krävas viss undervisningserfarenhet för rätt till legitimation redan efter en kortare introduktionsperiod, anser Lagrådet att kraven på sådan erfarenhet bör framgå av lagtexten.

2 kap. 22 §

Enligt förslaget ska det i andra stycket tas in en s.k. upplysningsbestämmelse eller kvasidelegation enligt vilken regeringen meddelar föreskrifter om viss typ av statsbidrag. Bestämmelsen har inte något materiellt innehåll och saknar således betydelse för regeringens behörighet att utfärda, eller att avstå från att utfärda, föreskrifter av det aktuella slaget. Lagrådet har på sådan grund vid åtskilliga

tillfällen avstyrkt införande av upplysningsbestämmelser av liknande slag även om det också förekommit att förslag om sådana godtagits när det ansetts att en angivelse av att det finns ytterligare föreskrifter angående en viss fråga har ett särskilt upplysningsvärde.

Ett skäl för Lagrådets återhållsamhet med att godta upplysningsbestämmelser är att sådana lätt kan ge intrycket att den av riksdagen beslutade bestämmelsen innebär en förpliktelse för regeringen att utfärda föreskrifter. I den föreslagna bestämmelsen förstärks detta intryck genom att det anges att föreskrifterna har ett särskilt syfte och att de också därutöver beskrivs till sitt innehåll på ett sätt som inte anknyter till lagstiftningen. Härtill kommer att bestämmelsen inte i övrigt har något sådant särskilt upplysningsvärde som har ansetts kunna motivera bestämmelser av detta slag. Lagrådet avstyrker därför att förslaget i denna del läggs till grund för lagstiftning.